

A KIS VERA

Háromnegyed négykor akartam jegyet váltani erre a világsikerű, sőt, a hazájában pornográfikának kikiáltott filmre, de a pénztárosnő megkért: várjak egy kicsit, mert eddig rajtam kívül senki sem volt kíváncsi *A kis Vera*-ra. Vártam, és nemhiába. Végül négyen ültünk be a TÉKA apró nézőterére, megkezdődhetett az előadás... Hatalmas iparváros panorámája tárult elénk – füstölgő gyárkémények, vaskos hűtőtornyok és a közjük ékelt lakótelepek. Efféle látvánnyal korábbi szovjet filmekben is találkozhattunk, de most közelebbre merészkedett a kamera: gazzal benőtt iparvágányok, rozsdás vaskerítések, géproncsok, a magyarországiaknál is elhanyagoltabb panelházak között vonult el, hogy egy családi veszekedés aprólékos rögzítése után megérkezzék a város parkjába, ahol a helyi rockerek, metallisták (remélem, pontos a terminológiám), valamint az alvilág jeles képviselői az esti bulira várnak. Köztük van az iménti családi botrány hősnője, a „kis Vera” is (a túlzottan punkosra nyírt, de széparcú és – mint később kiderül – széptestű Natalja Nyegoda játssza), aki fülsértően hahotázik, mindenre cinikus megjegyzéseket tesz, elzavarja a beléje komolyan szerelmes volt osztálytársat (pedig szegény már megkapta a behívóját), majd a bulit megzavaró, ám itt – erre utal a farkaskutyás rendőri készültség – megszokottnak számító verekedés zűrzavarából elmenekülve „szobára megy” azzal a fiúval, aki eredetileg a barátnőjére pályázott. De amikor felkel mellőle, és sugárzó meztelenségével végigvonul a szobán (ezt vélték tán „otthon” pornográfiának?), még hátrafordul, és megkérdezi alkalmi partnerét: – Mondd, szeretsz te engem? – Ebben a gyámoltalan kérdésben annyi szorongás, olyan mérhetetlen szeretetvágy van, hogy nézői szívünk (remélem, mindnégyünké) elszorul, és hirtelen érdekelni kezd bennünket ennek a tüskés nyelvű, kissé közönséges viselkedésű, de védtelen lelkű lánynak a sorsa. Aki ezután hazatér, gyöngéden lefekteti lerészegedett apját – mily jellemző, hogy az apa vodkázás közben az előző nemzedékek ellenzéki bálványát, Viszockijt hallgatja! –, megvárja az éjszakai műszakból hazatámaszkodó anyját, majd lefekszik, és már előre tudja, hogy másnap a kijózanodott apa erkölcsi prédikációi, mindenbe belefáradt anyja falvédőbölcsségei várják, s hamarosan megérkezik a Moszkvába szakadt báty, Viktor is, hogy jó útra térítse züllésnek indult húgocskáját... A forgatókönyvíró vagy a rendező ezen a ponton elbátortalanodik, és a történet az orosz kisrealizmus sémája szerint folytatódik: az alkalmi összefekvésből szerelem lesz, a „szép szőke herceg” még a családi fészekbe is beköltözik, hogy azután majdnem végzetessé váló konfliktus robbanjon

ki közte és a részeges, de „szovjet” erkölcsű apa között. Vera pedig, nehogy a családfenntartó börtönbe kerüljön, hamisan tanúskodik szerelmese ellen, hogy aztán az első jelenetekben megismert ellenszenves-harsány röhögéssel induljon a halálba. Azaz csak indulna, mert lázadása – a csehovi hagyományt követve – nevetségbe és hányadékba fullad. S az amerikaival oly rokon orosz érzelmesség sem hiányozhat – a szúrt sebbel lábadozó, elárult Szergej (egyetemista, mi más is lehetne) megérzi, hogy Verocskája bajban van, és kiszökik, visszatér hozzá a kórházból. A záró képsorokon azonban az újra lerészegedett apát láthatjuk a konyhakövön fetrengeni, majd az iparváros sivár díszletét... hát, nem igazán vigasztaló látvány...

Vaszilij Picsul filmje valószínűleg nem fog Tarkovszkij, Paradzsanov remekei mellé sorolódni, de hogy „rossz híre” ellenére csak négyen legyünk rá kíváncsiak!... Néhány napja a Belvárosi Mozi falán még át volt írva a *Kamaraterem* felírás *Sex shoppá*, a Téka mellé pedig két fekete kérdőjelet kanyarított az ismeretlen tüntető. Most megnéztem: már átfestették. Bennem tovább komorlanak.

(kézirat) [\[Posztumusz megjelenés: **Délmagyarország**, 1991. szeptember 5. 5. p.\]](#)

(Kiegészítés a [**Baka István művei. Publicisztikák, beszélgetések**](#) című kötethez)

[← Előző oldal](#) [Következő oldal →](#)